

Skipulag á vatnasvæðum

Ráðstefna um innleiðingu vatnatilskipunar ESB
30. október 2008

Hafdís Hafliðadóttir
Sviðsstjóri Skipulagsstofnunar

Efni:

- Lagaramminn.
- Hvað er skipulag ?
- Ákvæði um skipulag vatnasvæða.
- Dæmi um skipulag vatnasvæða.
- Lokaorð.

Lagaramminn

Skipulags- og byggingarlög nr. 73/1997

Skipulagsreglugerð nr. 400/1998

Lög um umhverfismat áætlna nr. 105/2006

Við skipulagsgerð skal þess ávallt gætt að unnt sé að framfylgja kröfum sem settar í öðrum lögum og reglugerðum.

Lög um náttúruvernd nr. 44/1999

Lög um hollustvernd og mengunarvarnir nr. 7/1998

Reglugerð um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999

Reglugerð um neysluvatn nr. 536/2001

Reglugerð um fráveitur og skólp nr. 798/1999

Hvað er skipulag ?

Stefna sveitarstjórnar um framtíðarnotkun lands og fyrirkomulag byggðar og ramminn Leyfisveitingar til framkvæmda.

Lýsing og greining á forsendum stefnu

- Íbúapróun og íbúðapörf
- Ástand umhverfisins (náttúra, samfélag og eignir)

Takmarkanir á landnotkun

- Vegna verndar vatns- og strandsvæða.
- Vegna flóðahættu

Allt land er skipulagsskylt og skipulagslögsaga sveitarfélaga nær 115 m út frá ströndinni.

Skipulag er sett fram í greinargerð og á uppdrætti.

Umhverfismat áætlana

Ákvörðun um stefnu í skipulagi á að byggja á umhverfismati og samráði við almenning.

- Umhverfismat er verklag sem beitt er til að stuðla að umhverfisvernd og sjálfbærri þróun við gerð áætlana

Upplýsingar um grunnástand umhverfisins eru forsendur þess að hægt sé að leggja mat á áhrif og spá fyrir um líkleg umhverfisáhrif.

Upplýsingar um grunnástand eru forsendur vöktunaráætlunar.

Skýr markmiðssetning, s.s. langtímamarkmið um gæði vatns, er nauðsynlegt til viðmiðunar í umhverfismati.

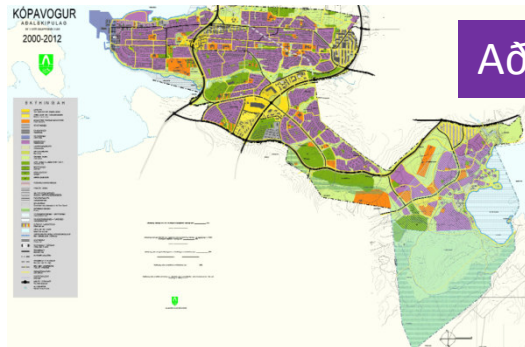

Svæðisskipulag

Tekur til 2 eða fleiri sveitarfélaga sem mynda l landfræðilega, hagræna og félagslega heild.

Samræmd stefna um sameiginleg hagsmunamál, s.s. þjónustukerfi og umhverfismál. Dæmi: Vatnsvernd á höfuðborgarsvæðinu

Aðalskipulag

Tekur til alls lands sveitarfélags

Stefna sveitarstjórnar um framtíðarnotkun lands, þróun byggðar með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.

Deiliskipulag

Tekur til einstakra svæða innan aðalskipulags

Skilmálar um mótun lands og byggðar og myndar rammann um útgáfu byggingar- og framkvæmdaleyfa.

Landnotkunarflokkar

- Vötn, ár og sjávarsvæði
- Náttúruverndarsvæði
- Verndarsvæði vegna grunnvatns- og strandmengunar og mengunar í ám og vötnum.
- Svæði undir náttúrurvá
- Veitur

Vötn, ár og sjór

Allir vatnsfletir vatna, fallvatna og sjávar.

Auðkenna skal núverandi og fyrirhugaða vatnsfleti vatna, fallvatna og sjávar.

Greina frá fyrirhuguðum breytingum á legu vatnsflata.

- Stíflur, breytingar á árfarvegi, landfyllingar.

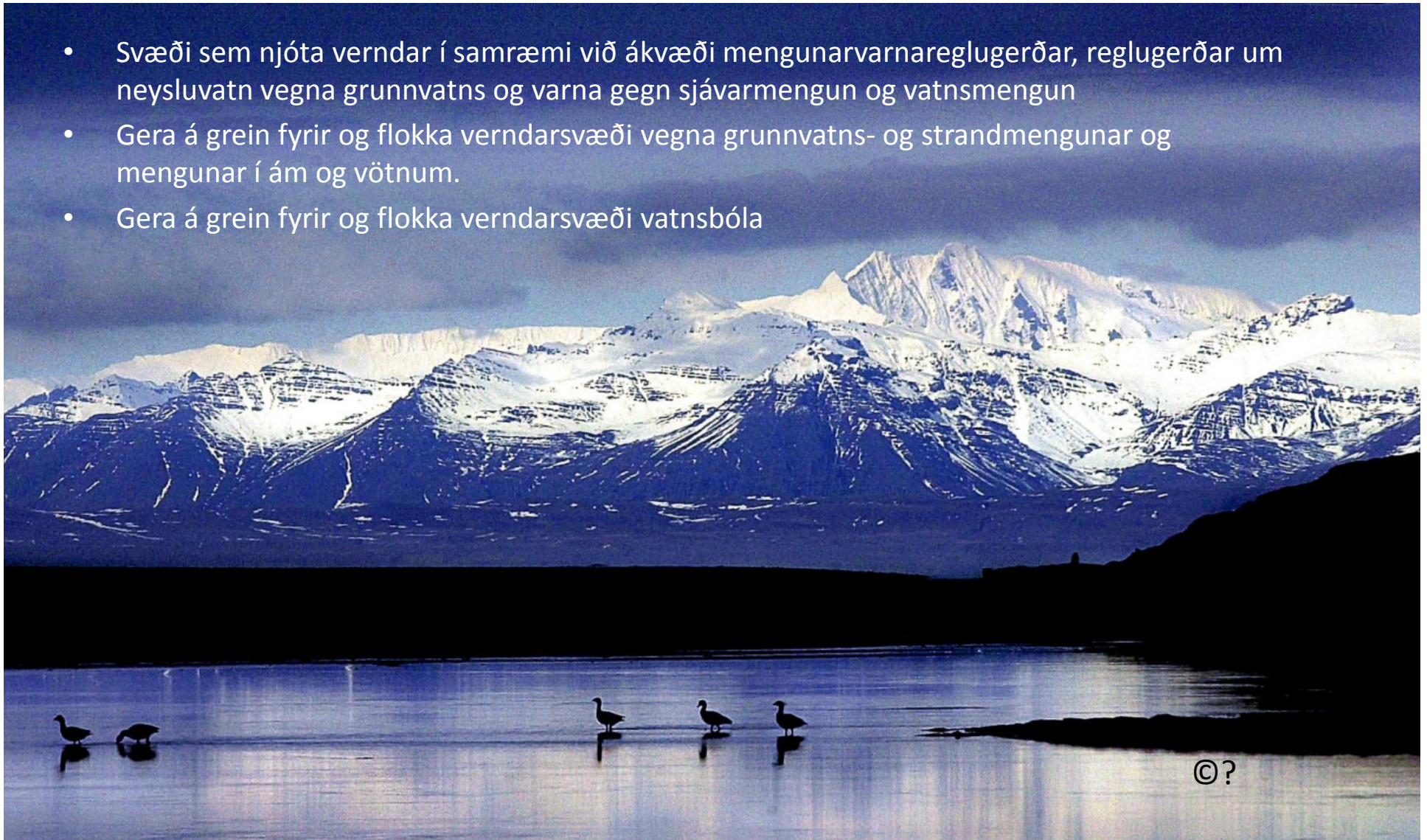
Utan þéttbýlis skal ekki byggt nær vötnum, ám og sjó en 50m

Verndarsvæði vegna grunnvatns- og strandmengunar og mengunar í ám og vötnum

- Svæði sem njóta verndar í samræmi við ákvæði mengunarvarnareglugerðar, reglugerðar um neysluvatn vegna grunnvatns og varna gegn sjávarmengun og vatnsmengun
- Gera á grein fyrir og flokka verndarsvæði vegna grunnvatns- og strandmengunar og mengunar í ám og vötnum.
- Gera á grein fyrir og flokka verndarsvæði vatnsbóla

Reglugerð um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999

- Til þess að viðhalda náttúrulegu ástandi vatns og vernda gegn mengun skulu heilbrigðisnefndir flokka vatn með hliðsjón af ástandi vatns, sbr. 9. gr.
  - Flokkur A - Ósnortið vatn – blátt á skýringaruppdrætti
  - Flokkur B - Lítt snortið vatn – grænt
  - Flokkur C - Nokkuð snortið vatn – gult
  - Flokkur D - Verulega snortið vatn – appelsínugult
  - Flokkur E - Ófullnægjandi vatn – rautt
- Í svæðis- og aðalskipulagi skal gera grein fyrir langtímamarkmiðum heilbrigðisnefnda fyrir vatn og miða þau við flokka A (ósnortið vatn) og B (lítt snortið vatn).
- Í deiliskipulagi skal gera skýringaruppdrátt sem sýnir ástand vatns, með hliðsjón af ástandflokkum A-E sem skilgreindir eru í 9. gr.
- Framangreindri flokkun vatns átti að vera lokið í október 2003.

Verndarsvæði vatnsbóla

Vatnsverndarsvæði skulu flokkuð sbr. ákvæði reglugerðar um neysluvatn:

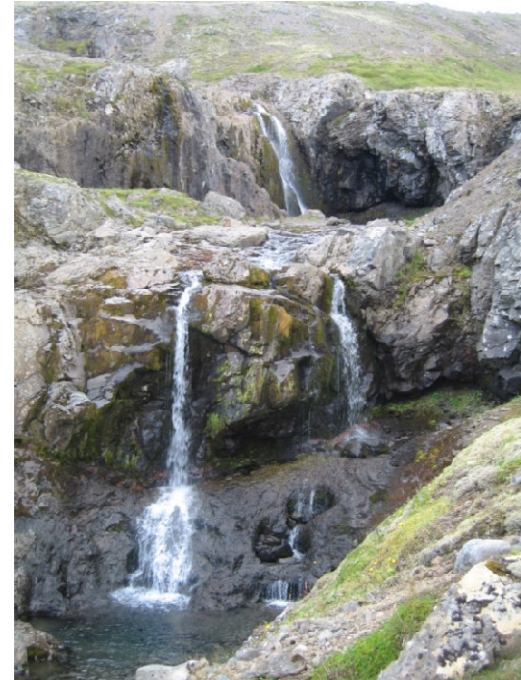
- I. flokkur : Brunnsvæði
- II. flokkur : Grannsvæði
- III. flokkur : Fjarsvæði

Reglugerð um neysluvatn nr. 536/2001

- Umhverfis hvert vatnsból skal heilbrigðisnefnd ákvarða vatnsverndarsvæði sem skiptist í brunnsvæði, grannsvæði og fjarsvæði, sbr. reglugerð um varnir gegn mengun vatns.

Reglugerð um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999 m.s.br.

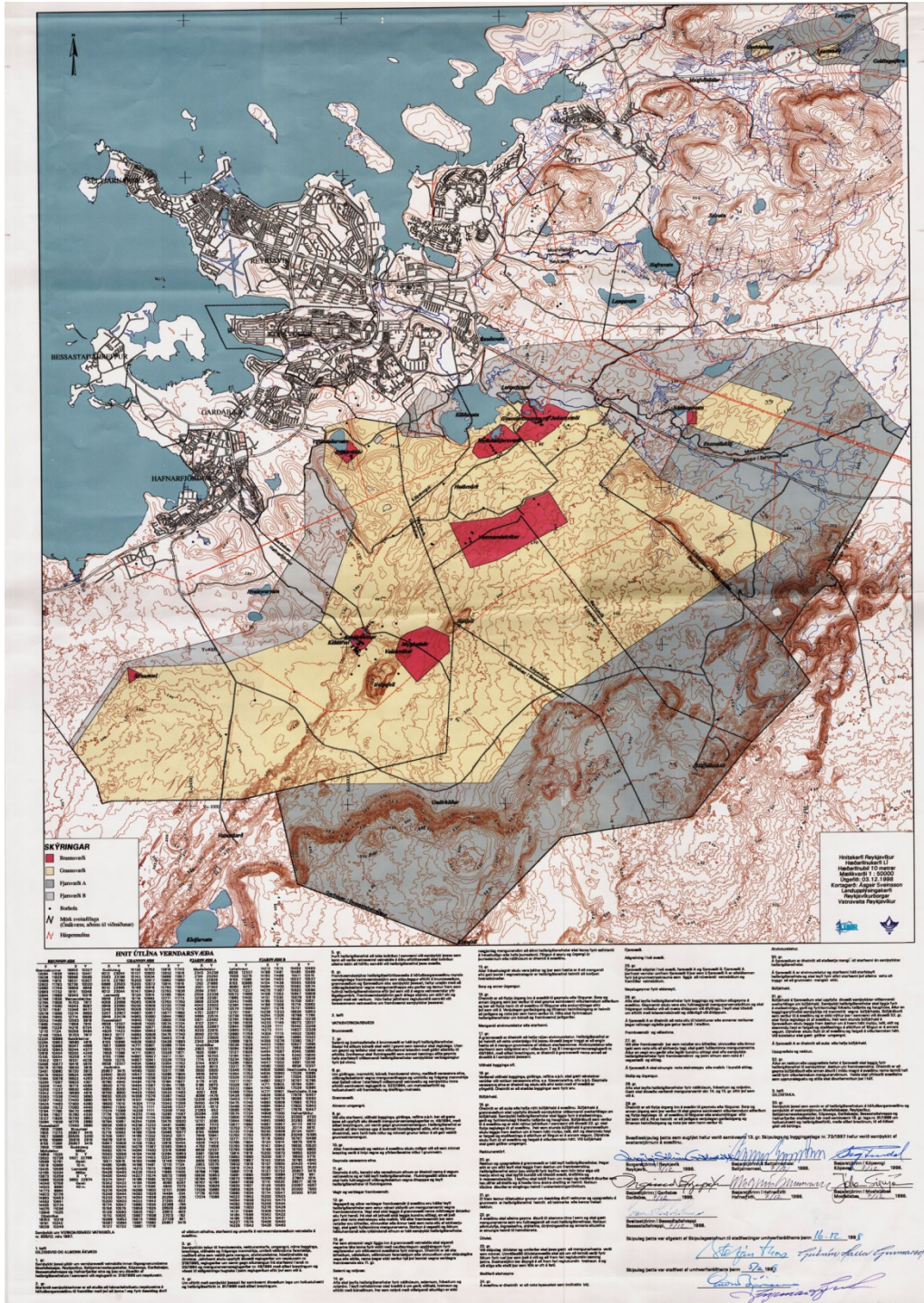
- Við skilgreiningu vatnsverndarflokkana skal taka mið af vatnafræðilegum, jarðfræðilegum og landfræðilegum aðstæðum á vatnasviði vatnsbólsins, mikilvægi þess og mengunarhættu.

Vatnsvernd á höfuðborgarsvæðinu

- Brunnsvæði
- Grannsvæði
- Fjarsvæði A
- Fjarsvæði B

Lokaorð

- Flokkun á ástandi vatns og langtímamarkmið um ástand vatns eru sjaldséð í skipulagi
- Stjórnunaráætlun vatnasvæða, eins og vatnatilskipunin gerir ráð fyrir, væri góður forsendugrunnur fyrir gerð skipulags og umhverfismat þess.
  - Landnotkun í nálægð við verndarsvæði vatns
  - Vöktun
- Gæti stutt við markmið um að valda ekki neikvæðum umhverfisáhrifum og stuðla að sjálfbærri þróun við skipulagsgerð